

Informatie CSPE Groen

15 maart 2023

CITO_{CTE}

Vooraf ingestuurde vragen

Hoe kan ik effectief een CSPE plannen?

Hoe kun je het beste voorbereiden/plannen.
Hoe ga je beoordelen en hoe organiseer je dit?

Hoe ik ons team, waarvan sommige "nieuwe" docenten nog nooit een CSPE hebben afgenomen, zo goed mogelijk kan voorbereiden op een goede afname.

Meer duidelijkheid over wat ik kan verwachten voor het cspe en wat er van mij verwacht word.

Wat gaat het groen examen inhouden dit jaar.

Welke onderwerpen? Wat moet ik aanschaffen?
Wat is er anders?

Organisatorisch. Inkoop materialen.
Advies materialen, hoe alles uitzetten qua materialen.

Onderwerpen? Benodigheden?

Inhoud, organisatie, beoordeling CSPE Groen.

Op welke manier worden de onderwerpen van een CSPE bedacht en uitgewerkt?
En dan denk ik bijvoorbeeld aan eigentijds, op juiste niveau, organiseerbaarheid, kosten.

Wat moet er met de schapen gedaan worden met BL en KL examen? Hoeveel ruimte is er rondom groen uitgezette grond nodig?

Inhoud van de bijeenkomst

- algemene informatie
- voorbereiding
- aandachtspunten afname
 - o.a. uitleg Facet / CSPE App / beoordelen
- normering en herkansing
- vragen
- uitwisselen tips voorbereiding en organisatie
- FAQ's

Algemene informatie

proces CSPE
belangrijke data
aanvullende informatie
voorlichtingen

Proces CSPE

maart
2023

CvTE

- constructieopdracht 2025 (n.a.v. examenprogramma / syllabus)

mei
2023
tot
juni
2024

Cito

- ontwerp/concept/eindversie examenonderdelen 2025 maken m.b.v. constructiegroepen
- externe screening

mei
2023
tot juni
2024

Vaksectie
CvTE

- bekijken/beoordelen en goedkeuren van ontwerp/concept/eindversie examenonderdelen 2025

maart
2024
tot
januari
2025

Cito

- interne screeningen: door collega's toetsdeskundigen, op Nederlandse taal, op lay-out, van digitale bestanden ed.
- erratumcontrole

Belangrijke data CSPE 2023

Datum	Wat
8 februari	Zending A (grijze vlekken en IE)
6 maart	Zending B (boekjes in leerlingaantallen)
8 maart	Zending C (correctievoorschrift en digitale bestanden)
14 maart	Facetonderdelen en minitoetsen klaar om in te plannen
14 en 15 maart	Examenfestival: voorlichting per profielvak
3 april tot en met 21 juli	Afnameperiode profielvak-cspe's
17 mei	Deadline scores inleveren via Wolf
7 juni	Bekendmaking n-termen

Aanvullende informatie

[Examenloket voor examenvragen vo - DUO Zakelijk](#)

[Mededelingen over de eindexamens 2023 voor vwo, havo en vmbo \(September-mededeling\) - Examenblad](#)

[Activiteitenplanning centrale examens vo 2023 – Examenblad](#)

[Brochure_cspe_beroepsgerichte_profielvakken_2023.pdf \(examenblad.nl\)](#)

[Opgaven en correctievoorschriften \(cito.nl\)](#)

[VO-toetsen en -examens \(facet.onl\)](#)

[Infographic normering](#)

[Brochure kandidaten met een ondersteuningsbehoefte](#)

[Schaap vmbo-groen examen hoeft niet op de kont | vmbo-groen.nl \(vmbogroen.nl\)](#)

Voorlichtingen

1. Facetvoorlichting 29 november

[Voorlichting gebruik van Facet bij CSPE's
FAQ's](#)

2. Voorlichting CSPE's en PTA's 17 januari

[Introductiecursus CSPE
Presentatie PTA](#)

3. Informatiebijeenkomst CSPE's 14 & 15 maart

Vorbereiding

kandidaten
examinatoren
examenloket

Vorbereiding kandidaten

- bekijken van algemene instructiefilm over cspe's
- oefenen met cspe's uit eerdere jaren
 - www.cito.nl: opgaven, (uitwerk)bijlagen, CV, IvE en applicaties
 - Oefenen.facet.onl: minitoetsen en Facet-opdrachten – zoek op GRN
 - inplanbare oefentoets om flow in Facet te oefenen: examensecretaris
- instructie voor de kandidaat 5 werkdagen voorafgaand aan afname aan leerlingen tonen (lezen of bekijken, zending C)
- kennismaken met de oefen CSPE App

Vorbereiding examinatoren algemeen

- bekijken [instructiefilm](#) voor examinatoren
- op examenblad.nl doornemen van:
[algemene instructie voor de examinerator](#)
[algemeen correctievoorschrift](#)
(voor elk profielvak gelijk)
- bekijken van alle informatie van eerdere voorlichtingen,
o.a. [introductiecursus CSPE](#)
- bekijken [brochure cspe's](#) / aanvullende informatie

Instructie examinator en correctievoorschrift

algemeen deel IvE (www.examenblad.nl)	specifiek deel IvE per onderdeel (zending A)
twee versies geheimhouding voorbereiding afname herkansing ICT-gebruik en geleverde bestanden	overzicht opdrachten ICT-gebruik materialen en gereedschappen aanwijzingen

algemeen deel CV (www.examenblad.nl)	specifiek deel CV per onderdeel (zending C)
regels voor beoordeling algemene regels berekenen cijfer aanleveren scores	beoordelingsmodel uitwerkingen

↑
 één document voor
 alle beroepsgerichte examens

↑
 per vak bij elke kleur,
 leerweg en onderdeel

Nieuws

bij groen vmbo KB 2023

30 januari 2023

Januari-aanvulling op de
Septembermededeling gepubliceerd

21 november 2022

Kleine maatregelen centrale
examens VO 2023

21 september 2022

Septembermededeling over de
eindexamens 2023 gepubliceerd

groen vmbo KB 2023

Vakspecifieke informatie

 Vakspecifieke informatie bij de
Septembermededeling over
groen vmbo KB 2023

Examenstof

 Examenprogramma groen,
vmbo

 Syllabus 2023 groen, vmbo

Hulpmiddelen

Toegestane hulpmiddelen vmbo 2023

Examendocumenten

 Instructie examiner
profielvak-cspe - BB/KB/GL
2023

 Correctievoorschrift profielvak-
cspe - BB/KB/GL 2023

Afnameperiode

maandag 3 april t/m vrijdag 21 juli
2023

afnameperiode profielvak-cspe's

Specifieke informatie per versie

Specifieke informatie Groen bb versie blauw

- Per kandidaat is een stuk grond van 1,80 m x 2,10 m nodig.
- Per kandidaat is één schaap nodig. Elk beschikbaar ras kan worden gebruikt. Zorg voor evenveel schapen als er kandidaten tijdens de zitting zijn. In de zitting daarna kan gebruikgemaakt worden van dezelfde schapen. Geadviseerd wordt per zitting maximaal zes kandidaten tegelijk te examineren.

Overzicht onderdelen en ICT Groen bb versie blauw

- Groen bb versie blauw

Specifieke informatie Groen kb versie blauw

- Per kandidaat is een stuk grond van 1,80 m x 2,10 m nodig.
- Per kandidaat is één schaap nodig. Elk beschikbaar ras kan worden gebruikt. Zorg voor evenveel schapen als er kandidaten tijdens de zitting zijn. In de zitting daarna kan gebruikgemaakt worden van dezelfde schapen. Geadviseerd wordt per zitting maximaal zes kandidaten tegelijk te examineren.

Overzicht onderdelen en ICT Groen kb versie blauw

- Groen kb versie blauw

Specifieke informatie Groen gl versie blauw

- Per kandidaat is een stuk grond van 1,80 m x 2,10 m nodig.

Overzicht onderdelen en ICT Groen gl versie blauw

- Groen gl versie blauw

Specifieke informatie Groen bb versie rood

onderdeel A		richttijd: 115 minuten	
opdracht	omschrijving	nodig	akg
AF	– minitoetsvragen maken – vragen over een teelt, groeivoorwaarden en gewasbescherming beantwoorden – rijpheidsstadium bepalen – ras kiezen – besteldatum bepalen	ICT-gebruik: Facet	
1	informatie verzamelen	boekje praktijkopdrachten	6
2	gegevens beoordelen	boekje praktijkopdrachten	
3	ruwvoer bepalen	boekje praktijkopdrachten	

onderdeel B		richttijd: 115 minuten	
opdracht	omschrijving	nodig	akg
1	broodjes bereiden		6
2	een organoleptische keuring uitvoeren		6
3	risico bepalen en presentatie-advies uitvoeren		
4	producten opbergen en controleren	ICT-gebruik: webbrowser (offline beschikbare website)	
5	minitoetsvragen maken	ICT-gebruik: Facet	

onderdeel C		richttijd: 90 minuten	
opdracht	omschrijving	nodig	akg
CF	– ras kiezen – materialen webshop bestellen	ICT-gebruik: Facet	

Vorbereiding examinatoren specifiek

- specifieke instructie voor de examiner (lvE) doornemen (zending A)
- afnameplanning maken en overleggen met college's wie wat doet
- inventaris controleren en aanschaf van materialen en hulpmiddelen (lvE)
- inzien examen, vanaf 10 werkdagen voor de eerste afname, opdrachten zelf maken en controleren van bestanden
- vooraf met collega's de instructie voor de examiner (lvE), opdrachten en correctievoorschriften (CV) doornemen

Wat te doen bij vragen of onjuistheden?

Neem contact op met het Examenloket bij vermeende onjuistheden:

- via contactformulier op www.examenloket.nl
- telefonisch op 070 757 51 77
- per mail via examenloket@duo.nl)

Aandachtspunten afname

algemeen

per onderdeel

Facet onderdeel

beoordeling

Aandachtspunten afname CSPE Groen

- De volgorde van opdrachten binnen een onderdeel staat aangegeven in de IvE.
- Vanaf 2022 is een woordenboek Nederlands toegestaan als hulpmiddel bij het CSPE.

Hierna ga ik verder in op:

- Per CSPE twee onderdelen (deels) in Facet
- Digitale opdrachten in de CSPE App
- Bijzonderheden per onderdeel

Afname onderdeel (deels) in Facet

BB blauw

- Onderdeel A
- Onderdeel B
- Onderdeel C
- Onderdeel D

KB blauw

- Onderdeel A
- Onderdeel B
- Onderdeel C
- Onderdeel D

GL blauw

- Onderdeel A
- Onderdeel B
- Onderdeel C

BB rood

- Onderdeel A
- Onderdeel B
- Onderdeel C
- Onderdeel D

KB rood

- Onderdeel A
- Onderdeel B
- Onderdeel C
- Onderdeel D

GL rood

- Onderdeel A
- Onderdeel B
- Onderdeel C

Digitale opdrachten in de CSPE App

- Per kleur per leerweg alle digitale opdrachten van Groen bij elkaar
- Voor groen is deze App alleen nodig bij BB en KB onderdeel B en D
- Meer informatie over de CSPE App vindt u hier:

<https://nieuwsbrief.examenblad.nl/CSPE App>

CSPE App

 Birgitte

#

99

GRN BB 2023 ROOD

VERDER

versie: 1.3.12

CSPE App

GRN BB 2023 ROOD

-- Selecteer een opdracht --

VERDER

TERUG

versie: 1.3.12

Onderdeel A – versie rood BB/KB (PM 1)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
minitoetsvragen	Facet	• deel 1 minitoetsvragen = automatisch scoorbaar • ook vragen uit PM 3 (laatste jaar)	± 65 min.
plantaardige praktijkgerichte vragen		• deel 2 automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	
informatie verzamelen	praktijkruimte	• pdf-bestand examinerator schaapkaarten (6 kaarten) • pdf-bestand exam. beoordelingsformulier (kleur) • materialen klaarzetten: schaap (hanteren: klauwen / oogslijmvlies), hokje (zie verder IvE) • akg** = 6	± 30 min.
gegevens beoordelen			± 10 min.
ruwvoer bepalen		• pdf-bestand exam. etiketten (6 etiketten) • zes ruwvoermonster (2x hooi, 2x stro, 2x kuilgras) • akg** = 6	± 10 min.
totale richttijd onderdeel A = 115 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel A - versie blauw BB/KB (PM 1)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
minitoetsvragen	Facet	• deel 1 minitoetsvragen = automatisch scoorbaar • ook vragen uit PM 3 (laatste jaar)	± 65 min.
plantaardige praktijkgerichte vragen		• deel 2 automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	
informatie verzamelen	praktijkruimte	• pdf-bestand examinerator stallijst • pdf-bestand exam. beoordelingsformulier (kleur) • materialen klaarzetten: schaap (hanteren: gebit / aantal tanden / ruggenwervel / Myasis), hokje • akg** = 6	± 30 min.
gegevens beoordelen			± 10 min.
ruwvoer bepalen		• pdf-bestand exam. etiketten (6 etiketten) • zes ruwvoermonster (2x hooi, 2x stro, 2x kuilgras) • akg** = 6	± 10 min.
totale richttijd onderdeel A = 115 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel B – versie rood en blauw BB/KB (PM 2)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
broodjes bereiden	praktijklokaal	- standaardkeukenuitrusting - extra: o.a. stoommandje - akg** = 6	± 40 min.
een organoleptische keuring uitvoeren		- standaardkeukenuitrusting - akg** = 6	± 20 min.
een verpak- en bewaaradvies uitvoeren (rood) / risico bepalen en presentatie-advies uitvoeren (blauw)		- standaardkeukenuitrusting - extra: o.a. verpakkingsmaterialen	± 30 min.
producten opbergen en controleren	CSPE App		± 10 min.
minitoetsvragen	Facet	- minitoetsvragen = automatisch scoorbaar - ook vragen uit PM 4 (laatste jaar)	± 15 min.
totale richttijd onderdeel B = 115 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel A – versie rood en blauw GL (PM 2)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
broodjes bereiden	praktijklokaal	• standaardkeukenuitrusting • extra: o.a. stoommandje • akg** = 6	± 40 min.
een terugkijkopdracht maken			± 10 min.
een organoleptische keuring uitvoeren		• akg** = 6	± 20 min.
kostprijsberekening maken			± 20 min.
een advies schrijven			
totale richttijd onderdeel B = 90 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel B – versie rood en blauw GL (PM 2)

opdrachten	afname	aandachtspunten
vragen beantwoorden een e-mail schrijven een formulier invullen (rood) een voorraadbeheer- opdracht maken (blauw)	Facet	• bijlage • deel 1: automatisch scorebare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector
minitoetsvragen maken		• deel 2: minitoetsvragen = automatisch scorebaar
totale richttijd onderdeel B = 50 minuten		

Onderdeel C – versie rood BB/KB (PM 3)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
dierlijke praktijkgerichte vragen	Facet	• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 40 min.
plantaardige praktijkgerichte vragen		• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 10 min.
tuin aanleggen	praktijkruimte	• rechthoek van 1,60 m x 2,20 m haaks uitzetten, voldoende bewegingsruimte eromheen • 16 klinkers van 20 cm x 5 cm • 2 grasmatten van 1,25 m x 0,40 m • 3 vaste planten • 3 heesters (alleen in KB) • 1 bloembak met planten • werktempo-opdracht • akg** = 6	± 40 min.
totale richttijd onderdeel C = 90 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel C – versie blauw BB/KB (PM 3)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
dierlijke praktijkgerichte vragen	Facet	• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 40 min.
plantaardige praktijkgerichte vragen		• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 10 min.
tuin aanleggen	praktijkruimte	• rechthoek van 1,80 m x 2,10 m haaks uitzetten, voldoende bewegingsruimte eromheen • 3 tegels van 30 cm x 30 cm • vogeldrinkbak • 2 heesters • 2 vaste planten (alleen in KB) • bakje met graszaad (ongeveer 25 gram) • werktempo-opdracht • akg** = 6	± 40 min.
totale richttijd onderdeel C = 90 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel C – versie rood GL (PM 3)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
minitoetsvragen	Facet	• minitoetsvragen = automatisch scoorbaar	± 20 min.
dierlijke praktijkgerichte vragen		• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 40 min.
plantaardige praktijkgerichte vragen		• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 10 min.
tuin aanleggen volgens een stappenplan	praktijkruimte	• rechthoek van 1,60 m x 2,20 m haaks uitzetten, voldoende bewegingsruimte eromheen • 16 klinkers van 20 cm x 5 cm • 2 grasmatten van 1,25 m x 0,40 m • 3 vaste planten • 3 heesters • 1 bloembak met planten • werktempo-opdracht • akg** = 6	± 50 min.
totale richttijd onderdeel C = 120 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel C – versie blauw GL (PM 3)

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
minitoetsvragen	Facet	• minitoetsvragen = automatisch scoorbaar	± 20 min.
dierlijke praktijkgerichte vragen		• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 40 min.
plantaardige praktijkgerichte vragen		• automatisch scoorbare vragen EN vragen handmatig beoordelen in Facet-corrector	± 10 min.
tuin aanleggen volgens een stappenplan	praktijkruimte	• rechthoek van 1,80 m x 2,10 m haaks uitzetten, voldoende bewegingsruimte eromheen • 3 tegels van 30 cm x 30 cm • vogeldrinkbak • 2 heesters • 2 vaste planten • bakje met graszaad (ongeveer 25 gram) • werktempo-opdracht • akg** = 6	± 50 min.
totale richttijd onderdeel C = 120 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Onderdeel D – versie rood en blauw BB/KB (PM 4)

Onderdeel van

opdrachten	afname	aandachtspunten	tijd*
producten verzorgen	praktijklokaal	• uitwerkbijlage 1 • pdf-bestand examinerator bloemenlijst in kleur • voor controle pakbon set bloemen klaarzetten, controle kandidaten na elkaar • voor verkoopklaar maken set bloemen klaarzetten per kandidaat • akg** = 6	± 15 min.
bloemstuk maken (BB) boekje maken (KB)		• bloem- en groenmateriaal keuze in IvE • Let op bij BB blauw: het schaalte heeft een doorsnede van 19 cm! • akg** = 6	± 40 min.
bloemstuk inpakken (BB) boekje inpakken (KB)		• akg** = 6	± 15 min.
terugkijken		• uitwerkbijlage 2, pas nu uitdelen	± 5 min.
bestelling webwinkel verwerken	CSPE App		± 15 min.
totale richttijd onderdeel D = 90 minuten			

* is indicatief, is leerlingafhankelijk en schoolafhankelijk

** akg = advies aantal kandidaten dat gelijktijdig beoordeeld kan worden

Aandachtspunten beoordelen Facet

Proces grotendeels gelijk aan afname minitoets:

- inplannen afnamegroep – vrijgeven voor afname - afnamegroep sluiten
- afname vrijgeven voor correctie, corrector kijkt na met correctiemodule Facet (bij BB en KB onderdeel B NIET want alleen automatisch scorebare vragen)
- totaalscore Facet-corrector opvragen bij afnameleider en overnemen in cv

opdrachtnr.	omschrijving beoordelingsaspect	max. score	kandidaatnummer					
			naam van de kandidaat					
	opdracht in Facet (zie 1.2)	18						
AF	Facet							
	opmerking totaalscore overnemen uit Facet-corrector							

Beoordeling aandachtspunten

- beoordeel praktijkopdrachten met tenminste twee examinatoren
- bespreek de beoordeling met de mede-examinator(en)

- sommige aspecten tijdens de afname beoordelen: onderstreept
- andere aspecten achteraf beoordelen

opdrachtnr.	omschrijving beoordelingsaspect
	onderdeel A
<u>A1a</u>	professionele vaardigheden hygiënisch: heeft bijvoorbeeld schone werkkleding aan, haren vast, geen kauwgum, wast de handen op de juiste momenten en werkt hygiënisch veilig: gebruikt hittebronnen en materiaal vakkundig en veilig

- wijk niet zelfstanding af van het beoordelingsmodel → neem bij vermeende onjuistheden contact op met het Examenloket

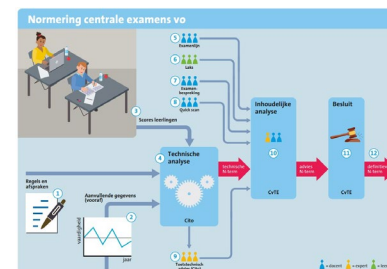
Beoordeling algemeen CV

- **regel 2.4.3:** indien een andere prestatie is geleverd dan aangegeven en deze is aantoonbaar vakinhoudelijk juist of gedeeltelijk juist worden scorepunten toegekend naar analogie van het beoordelingsmodel
- **regel 2.7:** als een onvolkomen prestatie in een onderdeel van het examen doorwerkt in een daaropvolgend gedeelte, mag alleen die onvolkomen prestatie en niet de verdere uitwerking daarvan worden aangerekend

Normering & herkansing

Normering cspe's 2023

- omzetting van score naar cijfer, om grens voldoende-onvoldoende te bepalen
- één N-term per versie → **N-term rood** en **N-term blauw**
- herkansingen → Als niet volledig rood of volledig blauw dan N-term en maximale score bepalen via N-L-tool
- o.b.v. Wolfgegevens (alleen eerste afname en ingestuurd tot uiterlijk 17 mei), reacties Examenlijn en LAKS en SPV-enquête
- bekendmaking N-term → 7 juni
- voor uitgebreide uitleg zie [infographic normering](#)

Belangrijk bij normering: extra docentvraag

- uw inzicht t.a.v. de moeilijkheid van het examen wordt meegenomen in de normering (net als bij de avo-vakken)
- per onderdeel wordt gevraagd waar volgens u de grens tussen voldoende (5,5) en onvoldoende ligt op dit examen in vergelijking met het examen van 2019

Bij welke totaalscore op dit onderdeel past volgens u het cijfer 5,5?

	onderdeel A	onderdeel B	onderdeel C	onderdeel D
Maximale score	25	21	15	27
Score passend bij 5,5				

Aandachtspunten bij extra docentvraag

- Hoe kunt u ook de moeilijkheid van de mintoetsen in uw oordeel meenemen?

Door na afloop van de afname een testkandidaat in te plannen.

- Degene die scores in Wolf accordeert, is vaak niet de persoon die moeilijkheid van een onderdeel kan bepalen en/of zijn bij verschillende onderdelen verschillende docenten betrokken.

Verzoek is om degene die scores in Wolf accordeert de informatie over moeilijkheidsgraad bij de andere betrokken docenten/examinatoren te laten ophalen.

- Wat als het niet lukt om deze informatie voor een of meer onderdelen in te vullen?

Vul dan a.u.b. wel die onderdelen in waar u wel informatie over heeft en vul bij het ontbrekende onderdeel de score nul in.

Herkansing

- Vindt plaats nadat het hele CSPE is afgelegd
- Eén of meer onderdelen van andere versie
- advies: Leg keuze kandidaat voor herkansing vast in een overeenkomst
- bij herkansing gehele examen dan wordt herkansingscore omgezet naar cijfer via N-term andere versie
- bij herkansing van 1, 2 of 3 onderdelen wordt de herkansingscore bepaalt via de N-L-tool
- De N-L-tool zet de herkansingscore om naar een cijfer (via examensecretaris) en is na bekendmaking N-termen beschikbaar via site Cito
- Wolf: alleen scores van 1^e afname invoeren

Tot slot

- Graag na afname de SPV-enquête invullen met hierbij een verwijzing naar kleur, leerweg, onderdeel en opdracht.

- Wilt u meewerken aan het CSPE Groen?

Wij zoeken docenten voor profielmodule 1 en 3 die lesgeven aan BB, KB en GL Profielvak Groen in de eindexamenklassen en die mee willen werken aan de constructie van de CSPE's vanaf augustus 2023. Het gaat om ongeveer 3-4 uur per week.

Bij interesse kunt u een mail sturen naar: profielvak-groen@cito.nl.

Vragen?

Tips Mentimeter

Algemeen	
• Lees de instructie examiner goed door • Zorg voor collega's die voor de catering zorgen voor leerlingen en docenten/examinatoren • Instrueer examinatoren vooraf goed over het gebruik van Facet. • Houd altijd de veiligheid in de gaten. • Zet de 6 tot 8 namen van de kandidaten op een rijtje per groep. Druk die namen af op een stickervel. Plak deze op het correctievoorschrift.	• Gebruik een dagdeel per onderdeel. • Zet leerlingen die extra tijd hebben bij elkaar in een groep. • Als je Facet en een ICT-onderdeel na elkaar moet afnemen, dan heb je 2 laptops nodig. Zo verlies je geen tijd voor het opnieuw inloggen en kan een kandidaat snel verder werken. • In digitaal CV de namen al toevoegen. • En vooral heel veel plezier!

Tips Mentimeter

PM1	PM2
• Bewaak dierenwelzijn. Houd je aan de randvoorwaarden. Bedenk wanneer je ingrijpt en/of hulp biedt. • Groepjes van 6 leerlingen bij 3 schapen in de ochtend en dan in de middag de andere schapen. • Zorg dat de schapen die je gebruikt zijn ingeënt tegen de Q-koorts. • Oornummers aan hek of hals hangen. Zo hoeven de leerlingen niet de hele tijd aan de oren te zitten.	• Plan tussen onderdeel B en C uur de tijd voor bijvoorbeeld afwassen en onvoorziene weersomstandigheden. • Stoommandje in een grote pan zetten, zodat het mandje helemaal opengekapt kan worden. • Gebruik zelfrijzend bakmeel ipv bloem voor het deeg van het broodje. • Gebruik lichte sojasaus voor onderdeel B ipv superior dark. Dat is makkelijker te verwerken (i.v.m. verbranding)

Tips Mentimeter

PM3	PM4
	• Als je een boeket moet maken: dan eerst het boeket maken en daarna iets op het steekschuim maken. Scheelt in kosten en je kunt dezelfde bloemen gebruiken. • Gebruik een kamerscherm bij onderdeel D voor het afschermen van de bloemenstal

Overige tips & adviezen

voorbereiding	Organisatie	ICT
• Bekijk z.s.m. de september-mededelingen & het overzicht opdrachten en ICT en informeer de ICT-afdeling. Je vindt deze op examenblad.nl. • Maak vroegtijdig een rooster, claim lokalen. • Maak het examen van vorige jaren met je leerlingen in de lessen. Dit geeft jou inzicht in wat de beste 'routing' is voor het cspe. • Bekijk de instructiefilmpjes samen met je leerlingen. • Maak zelf de praktijkopdrachten. • Rollenspellen: oefen deze vooraf met je collega-docenten, zodat iedereen op dezelfde manier hun rol speelt. • Bestel de benodigde materialen ruim op tijd. Deze vind je in de instructie examinerator. Bij sommige vakken geven de september-mededelingen nog specifieke aanvullingen hier op.	• Bedenk vooraf goed op hoe je het wilt organiseren. • Creëer rust voor je leerlingen én jezelf: plan niet teveel op één dag, zorg voor een goede en rustige ontvangst van leerlingen. • Maak goede afspraken met je collega's over jullie taakverdeling. • Rond een onderdeel af voordat je start met het volgende onderdeel. • Afname in klas 4: Stuur 3e klas-leerlingen op stage tijdens de afname in klas 4. • Afname in klas 4: Plan de cspe's in voor de meivakantie als het kan. • Let goed op de toegewezen kleur, ook bij Facetopdrachten moet je deze kleur gebruiken. • Maak checklists / lijst met alle opdrachten om per leerling na te gaan: is alles gemaakt en ingeleverd. • Verzamel alles wat een leerling nodig heeft in een mapje met de naam & nummer er op. • Houd het nummer van het examenloket & helpdesk bij de hand.	• Verschillende vestigingen kunnen een andere kleur toegewezen krijgen, let op dat ICT dit weet. • Zorg dat er een ICT'er beschikbaar is op je locatie. • Controleer alle hardware: koptelefoons, muizen, voldoende reserve laptops / computers etc. • Controleer of alle benodigde software beschikbaar is en werkt. • Bekijk met de examensecretaris goed naar de 'routing' van al het digitale in een examen. Wat moet waar klaargezet worden, is er een printer nodig, moeten opdrachten digitaal ingeleverd worden, etc. • Controleer of alle digitale bestanden per leerling goed staan.

**Bedankt voor uw
aandacht & succes
met de afname!**

CiTO_{CTE}

THANK
YOU

FAQ's

FAQ's specifiek Groen

Mag ik de gemaakte producten aan de leerlingen meegeven?

CvTE: Het is aan het bevoegd gezag van de school de uiterste inspanning te leveren om te borgen dat examenmaterialen geheim blijven. Echter, vanuit het oogpunt van duurzaamheid is het niet te verantwoorden om alle gemaakte producten te vernietigen. Tussen deze uitgangspunten en eisen moet geopereerd worden. De verantwoordelijkheid ligt bij de school.

Er is geadviseerd om gemaakt examenwerk op de foto vast te leggen en 6 maanden te bewaren. Moeten er dan ook foto's gemaakt worden van bijvoorbeeld het gerecht?

CvTE: Deze foto's zijn een advies om in bepaalde gevallen bewijsmateriaal te hebben om je beoordeling te verantwoorden (mocht daar discussie over ontstaan). Dit is dus geen verplichting en hier kan ook op een andere manier invulling aan worden gegeven. Het is aan het bevoegd gezag van de school om hier verwantwoord mee om te gaan.

Mag een recept aangepast worden naar 1 persoon in verband met verspilling?

Nee, dat mag niet. Dit in verband met de gelijkwaardigheid, werkbaarheid en de moeilijkheid (bepaalde ingrediënten zijn niet gemakkelijk deelbaar en dan krijg je moeilijker te hanteren eenheden voor de kandidaat).

FAQ's vakoverstijgend

Hoe lang moet je het cspe examenwerk van de kandidaten bewaren?

CvTE: Schriftelijk en digitaal deel van het werk van de cspe's + foto's van gemaakte producten: Bewaar dit tot minimaal zes maanden na de uitslag.

Een aanvulling: als het om 3e-jaars kandidaten gaat, moet het werk bewaard worden tot 6 maanden na afloop van het eerste tijdvak (dat zal in het vierde leerjaar zijn); het gaat dan niet om het fysieke product (recept, werkstuk) maar om de bijbehorende documenten.

Waar staat AKG voor en ben je verplicht dit aan te houden?

AKG staat voor aantal kandidaten gelijktijdig. Het is een toetstechnisch advies over het aantal kandidaten dat bij deze praktijkopdracht gelijktijdig beoordeeld kan worden. Dit is een advies en staat niet verplicht omdat de situatie per school verschilt.

Mag je een onderdeel verspreid over twee dagen afnemen?

*Dat mag als de afname van een onderdeel niet onderbroken wordt door de afname van opdrachten uit andere onderdelen. Het is niet toegestaan om bijvoorbeeld ICT-opdrachten uit meerdere **CITO**_{CTE} onderdelen samen te voegen en af te nemen op één moment.*

FAQ's vakoverstijgend

Kan bij leerlingen, die de examenopgaven horende bij een onderdeel van het examen op verschillende plaatsen binnen de stad of schoolgebouw maken, de tijd stopgezet worden en vervolgens weer laten lopen er als de leerlingen op de plaats van bestemming voor de volgende opgave is aangekomen?

Ja, dat kan. De richttijd per onderdeel is gebaseerd op de netto examentijd, die een kandidaat mag gebruiken voor het maken van de opdrachten van het onderdeel. Verplaatsingstijden verdergaand dan logisch vanuit de aard van de opdracht vallen hier niet onder. Daarom is de looptijd nodig voor verplaatsing van het ene gebouw naar het andere geen examentijd.

Is het mogelijk om meer vrijheid te hebben om de volgorde binnen de onderdelen los te laten zodat leerlingen kunnen kiezen met welke opdracht zij willen beginnen?

De school bepaalt zelf de volgorde waarin de onderdelen van een profielvak-cspe worden aangeboden. Binnen een onderdeel mag ook de volgorde van de opdrachten zelf worden bepaald, mits hierover niets staat in de instructie van examinerator en dit organisatorisch mogelijk is en niet nadelig is voor de leerling.

FAQ's vakoverstijgend

Krijgt de kandidaat de score van de Facet-opdrachten (inclusief minitoets) te zien?

Nee, dit scherm wordt niet meer getoond. Alleen de afnameplanner kan zien hoeveel scorepunten de kandidaat heeft behaald. De scores van de kandidaat moeten nog wel worden overgenomen in het scoreoverzicht. De afnameplanner kan het overzicht van de scores via Facet inzien of downloaden.

Wat zijn de voorwaarden voor het gebruik van online-applicaties?

Vanaf het examenjaar 2020 is het onder voorwaarden toegestaan om online-applicaties bij de afname van de cspe's te gebruiken, zie het document [‘Digitaal toetsen en examineren: Facet en cspe-applicaties 2023’](#) en [‘Voorwaarden gebruik online applicaties bij cspe’s’](#).

Mag je voor de bekendmaking van de officiële N-term herkansen?

Ja dat mag, mits het hele cspe is afgenomen.

FAQ's vakoverstijgend

Welke hulpmiddelen zijn toegestaan bij de cspe's?

Voor de cspe's zijn de toegestane hulpmiddelen te vinden in bijlage 1A van de regeling: [Regeling toegestane hulpmiddelen](#). Voor alle centrale examens VMBO 2023 geldt dat een eendelig verklarend papieren woordenboek Nederlands of Woordenboek Nederlands-thuistaal en/of thuistaal-Nederlands toegestaan is.

Hoe ga ik om met het begrip richttijd?

De aangegeven richttijd van een onderdeel van het cspe is de netto-examentijd die een kandidaat ter beschikking heeft voor het maken van de opdrachten in dat onderdeel. Uitgangspunt hierbij is telkens een doorsnee-situatie van de inrichting, outillage en gereedschap.

[https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoe-ga-ik-om-met-het-begrip richttijd](https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoe-ga-ik-om-met-het-begrip-richttijd)

Mag tijd die over is van het ene onderdeel ingezet worden bij het andere onderdeel?

De richttijden gelden per onderdeel van het profielvak-cspe. Daarom is het niet toegestaan dat als een kandidaat bij een onderdeel (bijvoorbeeld onderdeel A), tijd overhoudt, hij deze tijd alsnog benut bij het maken van een ander onderdeel (bijvoorbeeld onderdeel C).

FAQ's vakoverstijgend

Hoeveel tijdverlenging is er mogelijk voor een dyslectische kandidaat bij het cspe?

Bij het cspe mag een kandidaat met dyslexie gebruik maken van een maximale tijdverlenging van 15 minuten per onderdeel. <https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/dyslectische-kandidaten>

In hoeverre is voorlezen toegestaan tijdens de afname van de cspe's?

De teksten in het cspe mogen worden voorgelezen, mits dat op neutrale toon gebeurt.

Om alle leerlingen in dezelfde uitgangshouding te plaatsen mag de examiner niet afwijken van de informatie uit de examendocumenten. Het taalgebruik daarin is afgestemd op de vakinhoud van de profielvakken en op de taalvaardigheid die van de leerlingen verwacht mag worden. Leerlingen mogen niet meer, maar ook niet minder informatie krijgen, dan de informatie uit de examendocumenten (inclusief filmfragmenten en vragen/opdrachten in Facet). Om dezelfde reden moet het voorlezen op neutrale toon gebeuren.

FAQ's vakoverstijgend

Is voorleessoftware tijdens het cspe toegestaan voor dyslecten?

In de maartaanvulling op Examenblad.nl is aangegeven dat voorlezen mag, mits op neutrale toon en niet wordt afgeweken van de tekst. Als voorleessoftware wordt gebruikt, dan geldt ook hier dat op neutrale toon moet worden voorgelezen en dat de school de borging van de geheimhouding dient te bewaken.

Hoe gaat het CvTE om met extra ondersteuningsbehoeften VSO-leerlingen die hun cspe doen op een reguliere school i.v.m. symbiose?

Kandidaten afkomstig van een vso school, die in het kader van symbiose onderwijs volgen en aansluitend ook een cspe maken in een profielvak vallen voor dit vak onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van de school, die over de licentie beschikt en die derhalve het onderwijs aanbiedt en dus ook de afname van het cspe verzorgt. Onder verantwoordelijkheid van deze school worden examens besteld en uitgevoerd. Als de inschatting is dat een 'kandidaat' uit een symbiosesituatie recht heeft op extra faciliteiten op grond van een beperking dan kan door deze school via 'Beperking' per kandidaat een aanvraag ingediend worden voor een aangepaste afname.

In de brochure [Kandidaten met een ondersteuningsbehoefte](#) is een uitvoerige beschrijving gegeven van de kaders waarbinnen de school mag handelen. In paragraaf 6 hiervan is meer specifiek beschreven hoe te handelen bij een (fysieke) beperking bij een kandidaat die gaat voor het maken van een profielvak-cspe. Mocht de kandidaat aanpassingen nodig hebben die buiten de standaard vallen, neemt de school [contact op met het CvTE](#).

FAQ's vakoverstijgend

In hoeverre is de tijd op het CSPE-examen een richttijd en wat kan je hiervan afwijken als je een school bent met leerlingen die een extra hulpbehoefte hebben en in tijdnood komen op het examen?

Voor algemene richtlijnen over richttijden zie <https://www.examenblad.nl/veel-gevraagd/hoe-ga-ik-om-met-het-begrip>

Wanneer één of meerdere kandidaten op grond van een beperking, dat hoeft niet perse een fysieke beperking te zijn (denk aan kleurenblindheid), niet in staat zijn het examen binnen de door de school vastgestelde richttijd af te ronden, dan kan conform de spelregels (zie [Kandidaten met een ondersteuningsbehoefte](#)) een aanvraag tot examentijdverlening worden aangevraagd.

Wat niet standaard is toegestaan, is zonder meer examentijdverlenging te verlenen omdat elk van de afzonderlijke kandidaten binnen de afnamegroep al behoort tot de doelgroep beperking.

Wanneer is de computer tijdens een examen toegestaan als schrijfgerei?

zie: [Wanneer is de computer tijdens een examen toegestaan als schrijfgerei? - Examenblad](#)